

Úvodní poznámky k „hnutí lidových shromáždění“

Hnutí shromáždění na náměstích začalo naprosto neočekávaně 25. května v Aténách. Jaká skupina lidí iniciovala na Facebooku výzvu k shromáždění na náměstí Syntagma, aby se vyjádřilo „pobouření“ a zlost na vládní úsporná opatření, není jasné. Zdá se však, že do této iniciativy byli zapojeni i někteří lidé okolo politické skupiny ovlivněné demokratickou ideologií pozdního Castoriadise. Výzva se setkala se sympatiemi masových médií, která jí poskytla propagaci a která během prvních dní odkazovala na titulky, který se údajně objevil během španělské mobilizace: „Pšššt, nekřičte, probudíme Řeky“ nebo tak nějak. Co bude následovat, nemohl samozřejmě nikdo vědět.

Počáteční výzva byla prohlášením nezávislosti a rozchodu s politickými stranami, politickou reprezentací a ideologiemi. Také dávala najevo vůli protestovat nenásilně proti státnímu managementu dluhové krize a proti „všem, kdo nás tam dovedli“. Kromě toho bylo hlavním heslem výzvy volání po „opravdové demokracii“, heslo „opravdová demokracie“ bylo však za pár dnů rychle nahrazeno sloganem „přímá demokracie“. Původní snaha organizátorů nastavit pro shromáždění určitá demokratická pravidla byla zúčastněnými odmítnuta, po několika dnech však jistá pravidla zavedena byla – týkala se časového limitu na projevy (90 sekund), způsobu, jakým lze navrhnout téma do diskuse (v psané podobě, dvě hodiny před začátkem shromáždění) a jakým budou vybírání řečníci (losováním)... Měli bychom také zmínit, že kolem jádra hlavního shromáždění byla vždy spousta diskusí či dokonce konfrontací mezi zúčastněnými.

Na začátku, při prvních pokusech o sebeorganizaci vládl na okupovaném náměstí duch společného souznění a oficiální politické strany se netolerovaly. Levičáci, a to především ti ze Syriza (Koalice radikální levice), se však do shromáždění na náměstí Syntagma rychle zapojili a chopili se důležitých pozic ve skupinách, které se zformovaly, aby obsazení náměstí řídily, zejména ve skupině pro „administrativní podporu“ a skupině zodpovědné za „komunikaci“. Tyhle dvě skupiny jsou nejdůležitější, protože organizují agendu shromážděním stejně jako směr diskuse. Musíme poznamenat, že se tito lidé ke svému politickému angažmá otevřeně nepřihlásili a vystupovali jako „jednotlivci“. Nicméně protože na náměstí převládá postoj, že politické strany přišly o legitimitu, a protože je shromáždění nestálé a vnitřně velmi různorodé, nejsou jim tito politici schopni manipulovat se stoprocentní účinností. Jejich angažmá však ztěžuje účast jednotlivců na chodu oněch pracovních skupin, protože musíte čelit stínovému stranickému mechanismu oněch levičáků.

Shromáždění se konala každý den, postupně se stávala masovější a vyjadřovala úplnou delegitimizaci vlády a politického systému jako celku. Největšího shromáždění se účastnilo asi 500 tisíc lidí (v sobotu 5. června).

Sociální kompozice různorodého davu, který se schází každý den, sahá od dělníků, nezaměstnaných, penzistů a studentů po malé podnikatele nebo bývalé malé šéfy těžce zasažené krizí. Shromáždění u náměstí Syntagma se hned během prvních dnů rozdělila na ty, kteří jsou „nahore“ (blízko parlamentu), a ty, kteří jsou „dole“ (na náměstí). V první skupině byli hned od začátku aktivní nacionalisté a extrémně pravicové skupiny, které ovlivňovaly konzervativnější a/nebo méně zpolitizované účastníky demonstrací (kteří byli buď proletáři, nebo proletarizovaní bývalí malí

podnikatelé). Většina z těch, kteří se scházejí nahoře u parlamentu, mává řeckými vlajkami, dělá agresivní gesta na poslance, vykřikuje populistické a nacionalistické slogany jako „Zrádci!“ nebo „Zloději!“ nebo dokonce zpívá národní hymnu. Fakt, že jsou tihle lidé politicky konzervativnější, však nezbytně neznamená, že když eskaluje konflikt s policií, jsou ovladatelnější a drží se víc zpátky, nebo že bychom je mohli strčit do jednoho pytle s organizovanými extrémně pravicovými skupinami. Druhá skupina, která tvoří shromáždění, je silně orientovaná na demokratickou levicu (vlasteneckou, antifašistickou, antiimperialistickou), jak lze vidět z odhlasovaných komuniké (viz real-democracy.gr), a má proletářskou kompozici (nezaměstnaní dělníci, státní zaměstnanci, univerzitní studenti, dělníci ze soukromého sektoru apod.).

Levice uspořádala řadu diskusních setkání na téma „dluhové krize“ či „přímé demokracie“ s pozvanými řečníky z řad levicových akademiků (šlo například o levicové politické ekonomy, jako je Lapavitsas), kteří jsou napojení na nejrůznější levicové politické strany (hlavně na blok SYRIZA a ANTARSYA). Organizace těchto akcí reprodukuje a posiluje propast mezi „experty“ a „neodborníky“, obsah prezentací přizvaných řečníků byl zaměřený na alternativní politický a ekonomický management kapitalistických vztahů a krize. Například hlavní názory, které zazněly k otázce dluhu, sahaly od návrhů na „restrukturalizaci zadlužení“ a smazání „hnusné části dluhu“ po prosazování okamžitého zastavení plateb ze strany Řecka či vystoupení z eurozóny a EU. Politický obsah vyjadřovaný na těchto akcích je v každém případě alternativní a patriotičtější cestou k „rozvoji země“ a k vytvoření skutečného sociálnědemokratického státu. Jinak řečeno se tyto akce snaží orientovat diskuse směrem k alternativní cestě, jak v Řecku reprodukovat kapitalistické vztahy, kterou by se měla vydat jiná vláda, v níž by měli levičáci místo, jaké si zaslouží...

Občas zazněla na těchto shromážděních od účastníků kritika týkající se prominentní role expertů v panelech a pojmání dluhu jakožto logistické, národní záležitosti, avšak tyto hlasy byly příliš slabé, než aby změnilly celkový směr. Nejznámější návrh na levicový management „národního dluhu“ pochází od Řecké kontrolní komise složené z nejrůznějších levicových politiků, akademiků a odborových byrokratů. Tento návrh podporuje po vzoru Ekvádoru myšlenku na škrtnutí „hnusné části dluhu“. Tato Komise byla na náměstí v prvních dnech přítomna navzdory odsouhlasené rezoluci požadující vyloučení politických stran: záminkou bylo, že se prý jedná o „občanské sdružení“.

Někteří z nás se účastnili tematického shromáždění zformovaného všeobecným shromážděním okolo problematiky práce a nezaměstnanosti, které vystupovalo pod názvem Skupina dělníků a nezaměstnaných. Ve spolupráci s dalšími soudruhy se toto shromáždění snažilo prosazovat, s ohledem na přímé uspokojení našich potřeb, sebeorganizační praxi proletářského „zastavení plateb“ zdola. Tento požadavek je samozřejmě zcela v rozporu s levicovým politickým návrhem na „zastavení splácení státního dluhu“. V této souvislosti se na úřadech práce uskutečnilo několik intervencí, které vyzývaly nezaměstnané dělníky k tomu, aby se zapojili do skupiny na náměstí Syntagma, a snažily se iniciovat diskusi směřující organizaci lokálních shromáždění nezaměstnaných dělníků (tento cíl se bohužel nepodařilo naplnit). Ve stanici metra na náměstí Syntagma se také uskutečnily tři přímé akce, při nichž se zablokovaly turnikety označující lístky. Tyto akce se uskutečnily ve spolupráci s kolektivem nesoucím jméno „Neplatím“, který je v této oblasti aktivní. Levičáci, kteří se tohoto shromáždění účastnili, se pokoušeli omezit svou aktivitu na levicově politické

požadavky „práva na práci“, „plnou, slušnou a stabilní práci pro všechny“ atd., a to bez jakéhokoli zájmu o propojení s vlastními bojovými zkušenostmi (pokud nějaké mají) a o účast na kolektivní přímé akci. Výsledek tohoto střetu popisuje prohlášení dostupné na <http://real-democracy.gr/en/node/159>. Hlavním problémem ale je, že kromě nás a několika antiautoritářů/anarchistů a levičáků se další lidé debat ani akcí téměř neúčastnili, ačkoli byly organizované akce odsouhlaseny všeobecným shromážděním.

To vede k dalšímu důležitému postřehu ohledně shromáždění na náměstí Syntagma. Bez ohledu na to, že shromáždění přijímalo v tyto dny rozhodnutí zahrnující organizování přímých akcí, ve skutečnosti na nich nakonec participovalo jen velmi málo lidí. Zdá se, že přímá demokracie v podobě pouhého hlasování pro nebo proti určitým návrhům má na takovýchto masových shromážděních tendenci jen reprodukovat pasivitu a roli individualizovaných diváků/voličů.

Tuto pasivitu a individualizaci se velké části lidí podařilo překonat v den generální stávky (15. června), kdy potřeba boje proti pokusům státu rozpustit demonstraci a snaha o znovuobsazení náměstí Syntagma nevedly jen k zapojení tisíců lidí do střetů s policií, ale také k výrazům skutečné solidarity mezi demonstranty: protestující osvobozovali lidi z rukou policajtů, zdravotnický tým pomáhal každému, koho zasáhl slzný plyn nebo brutální útoky fízlů, tisíce lidí v jednu chvíli s radostí tančily uprostřed mraku slzného plynu atd. Přesto se však objevily určité síly, tedy média, levicové strany a fašisté, které se snažily podporovat separace mezi demonstrujícími okolo otázky násilí a skrz obviňování některých násilných demonstrantů z toho, že za nimi stojí policejní agenti-provokatéři. Když na náměstí Syntagma dorazil anarchistický/antiautoritářský blok a bloky odborů členské základny a někteří ze soudruhů se přesunuli před parlament, využila skupina fašistů toho, že pár jednotlivců hodilo několik zápalných lahví (dvě až tři), a začali křičet směrem k demonstrantům do megafonů, že „kukuloforoí“ (maskované osoby) jsou tajní policejní provokatéři a měli by být izolováni. Tato skupina proti anarchistům/antiautoritářům zaútočila a podařilo se jí do útoku zatáhnout také další demonstranty. Anarchisté/antiautoritáři dokázali útoku čelit a úspěšně na něj odpovědět. Média však tento incident vylíčila tak, že to byli anarchisté, kteří napadli „indignants“ (jak se říká po vzoru Španělska shromážděným lidem na náměstích), což mělo za cíl separovat od sebe ve hnutí „násilné“ a „pokojné“ protestující. Video z tohoto incidentu se pak pouštělo v médiích neustále dokola. Na úrovni politiky ulice byl ovšem tento pokus z velké části neúspěšný, protože když následně zaútočila na demonstraci policie, pustil se do boje s policajty zcela smíšený dav.

Když pomineme média, pokoušely se posilovat separaci mezi „násilnými“ a „pokojnými“ demonstranty také levicové strany, a to prostřednictvím své „provokatologie“ a neustálého obviňování a propagandy proti anarchistickému/antiautoritářskému milieu. Jejich cíle jsou samozřejmě jiné: chtějí hnutí držet v mantinelech legality a mírumilovnosti, aby v budoucnu mohly svou účast na něm politicky kapitalizovat v podobě vytouženého zasednutí v budoucí vládě, která bude sledovat alternativní levicovou cestu vývoje kapitalismu v Řecku. Dodejme, že Skupina dělníků a nezaměstnaných, na níž se někteří z nás podíleli, vydala rezoluci, která provokatologii a falešné rozpory uvnitř hnutí odsuzovala, text

však nebyl nikdy odsouhlasen jako předmět diskuse, a to díky intervenci a manipulaci levicových organizátorů a slabé podpoře ze strany dalších účastníků.

K otázce „*provokatologie*“ a také „*násilného, nebo pacifistického charakteru našeho hnutí*“ však zaznělo hodně názorů. Dynamiku a rozporuplný charakter shromáždění lze ilustrovat na některých rozhodnutích, která shromáždění učinilo dva dny před osmačtyřicetihodinovou generální stávkou 28.-29. června. Levicovým organizátorům se podařilo v hlasování úspěšně protlačit apel vyzývající policejní síly, aby „*dali najevo respekt vůči vůli lidu a ústavnímu právu suverenity lidu [...] a aby lidu nebránili v obraně vlastní ústavy*“! Současně došlo k přijetí další rezoluce, která odsuzovala „*profesionální násilníky, kteří slouží systému a ne hnutí*“ a odrážela tak levicovou provokatologii namířenou proti těm, kdo nejednají v souladu s ideologií poslušnosti vůči „*právu a pořádku*“. Naopak den poté se shromáždění v dalším rozhodnutí vyslovilo na podporu „*(...) těch, kteří se střetávají s represivními silami. Nikdo by neměl mluvit do megafonů proti nim*“. *Téhož dne se zamítl návrh na „odsouzení jakéhokoli násilí během nadcházející osmačtyřicetihodinové stávky“.*

Je nutné poznamenat, že „*hnutí na náměstích*“ bylo zatím skutečně úspěšné v tom, že se mu podařilo rozšířit opozici vůči vládní politice, což je něco, co se tradičním generálním stávkám a izolovaným sektorovým stávkám nepodařilo. Zdiskreditovanou odborovou centrálu GSEE to donutilo svolat na 15. června, kdy mělo dojít k přijetí druhého „*memoranda*“, jednodenní generální stávku a dvoudenní stávku. Hodně dělníků využilo příležitosti k demonstrování od rána do noci. Ačkoli se nepodařilo zabránit přijetí memoranda, zdařilo se vytvořit hlubokou vládní a politickou krizi. Nikdy předtím, ani během nepokojů v prosinci 2008, netrpěl politický systém reprezentace tak nezvratnou delegitimizací. Levicovým organizátorům se ale podařilo udržet zprostředkující roli odborů – minimálně na ideologické úrovni – prostřednictvím společných plakátů, které osmačtyřicetihodinové generální stávce vyzývaly.

Co napsat ke stávce samotné? Za první je třeba říci, že není možné přesně odhadnout počet lidí, kteří se během oněch dvou dní do událostí zapojili. Do míst boje v centru Atén (tedy na náměstí Syntagma a do přilehlých ulic) lidé neustále proudili a nepřetržitě je opouštěli a počet demonstrujících se pohyboval od několika tisíc až ke stovce tisíc lidí. Je však možné říci, že účast na stávce, na shromáždění a na konfliktech s policií byla první den nižší než druhý: v úterý 28. června nepřesáhl počet demonstrantů na náměstí Syntagma 20 tisíc lidí.¹ Po oba dny se odehrávaly na velké části aténského centra kolem náměstí Syntagma prudké boje mezi demonstranty a zásahovou policií. Ta házela tisíce chemických zbraní, které vytvořily toxický a dusivý mrak. Druhého dne byly demonstrace zcela jistě intenzivnější a masivnější.

Podle policie bylo zraněno na 131 policistů, 75 lidí bylo zatčeno a 36 obviněno. Podle zdravotnické skupiny byla v improvizovaných zdravotních centrech na náměstí Syntagma poskytnuta první pomoc více než sedmi stovkám lidí, asi stovka byla odvezena do nemocnic. Škody utrpěly budovy bank, ministerstev, luxusních hotelů a několika obchodů a restaurací.

Není pochyb o tom, že cílem státu bylo od začátku vyklidit náměstí, zastrašit a rozehnat demonstranty.² Heslem dne však bylo „*Náměstí neopustíme*“ a postoj demonstrantů byl urputný a odhodlaný: výsledkem byly téměř neustálé konfrontace

s policií, jak verbální, tak fyzické. Během prvního dne byli lidé z náměstí vytlačováni do přilehlých ulic a podstupovali delší či kratší bitky, dokud se policii nepodařilo vytvořit kolem náměstí kordon, který bránil lidem ve vstupu. Navzdory tomu zůstalo na náměstí několik set demonstrantů až do pokročilé noci.

Druhého dne došlo kromě shromáždění na náměstí Syntagma časně ráno k pokusům o blokády, které by zabránily poslancům ve vstupu do parlamentu. Tento plán se odsouhlasil na shromáždění na náměstí Syntagma, stejně jako na shromážděních, která se konala v aténských čtvrtích mimo centrum. Blokad se ale bohužel účastnilo jen několik set demonstrantů – a policie je okamžitě tvrdě napadla a rozehnala. Plán zabránit politikům dostat se do parlamentu tak selhal. Pokud jde o blokádu třídy Vasileos Konstantinou, po postavení barikád byli demonstranti vytlačeni do přilehlých ulic a po několika hodinách a nepříliš ostrých konfrontacích s policií zahájili dlouhou demonstraci, která procházela turistickými oblastmi centra, aby nakonec došla na velké shromáždění na náměstí Syntagma. Je třeba poznamenat, že blokády byly zcela neúčinné, protože levicové organizace, které hrály důležitou roli skrze svou kontrolu nad hlavními skupinami na shromáždění na náměstí Syntagma, neudělaly nic, aby zajistily na blokáдах větší účast a skutečnou konfrontaci s policií. Postoj levičáků však samozřejmě není omluvou neschopnosti samotného shromáždění realizovat svá vlastní rozhodnutí a pasivity velké části jeho účastníků.

Pokud se týče konfliktů u parlamentu, odehrávaly se tam scény podobné těm z předchozího dne, ovšem s tím rozdílem, že bylo pro policii mnohem obtížnější dosáhnout svého cíle. Druhého dne se totiž bitek účastnily tisíce protestujících. Většina z demonstrantů byla připravena, měla plynové masky či improvizované ochranné vybavení, mnozí měli přípravky na neutralizaci následků slzného plynu a někteří byli plně vybaveni na bitky s policií. Ve většině případů se vytvořila „frontová linie“, kde se odehrávaly bitky, a „týl“, kde lidé skandovali hesla, dávali pomoc těm, kdo ji potřebovali, a dokonce „zásobovali“ „frontovou linii“ novými posilami.

Stoupenci nenásilného protestu ty, kdo se mlátili s policií, podporovali. Samotná fyzická přítomnost obrovského davu navíc policejní operace stěžovala sama o sobě. Protestujícíablokovali skupinu policistů na motocyklech z nechvalně známých jednotek „DIAS“ a „DELTA“: „nenásilní“ protestující se před ně postavili a nebáli se bitek, i když se na ně policisté chystali zaútočit. Z ulic kolem náměstí Syntagma je vytlačily jen nepřetržité masivní a násilné útoky zásahových policejních jednotek. Oproti tomu, co říkali mnozí během předchozího dne a zejména během bitek s policií z 28. června, tyto střety lidí „nezastrašily“ – v jistém smyslu vyjadřovaly naakumulovanou zlobu na velkou měrou delegitimizovanou vládu, policejní brutalitu a zhoršování životních podmínek dělnické třídy.

Zejména onoho dne se vedle sebe na ulicích znovu objevili, aby protestovali proti úsporným opatřením a bojovali s policií, povstalci z prosince 2008 (anarchisté, anti-autoritáři, studenti, ultras, mladí proletáři z prekarizovaných pracovních míst) a významná část „tradičnější“ dělnické třídy (z bezpečnějších částí pracovního trhu). K něčemu takovému došlo poprvé od 5. května 2010.

Osmačtyřicetihodinová generální stávka měla s rebelií z prosince 2008 ještě jiný podobný rys: hravost. Mnoho hesel a skandování protestujících proti vládě a Mezinárodnímu měnovému fondu vychází z hesel a skandování z chuligánské

kultury, během konfrontací s policií povzbuzovali protestující, aby hájili své pozice, bubeníci.

Po oba dny policie okolí náměstí Syntagma a centrální ulice pozdě v noci vyčistila a na náměstí zůstalo jen pár odhodlaných lidí.

Tisíce lidí, kteří se bitek účastnili, a jejich různorodost v praxi popřela spiklenecké teorie levičáckých organizací/stran a médií o „provokatérech“ či „para-státních ganzích“ a doložila, jak je podobná mainstreamová propaganda o „specifických“ skupinách, které vždy „vytvářejí chaos“, směšná. Že je proti ozbrojeným, vzteklým a nemilosrdným policistům, kteří chrání kapitál a jeho stát, třeba házet kameny, zapalovat ohně a stavět na ulicích barikády, zjistili mnozí.

Tato změna byla také výsledkem překonání (obvykle verbálních) konfrontací mezi „násilnými“ a „nenásilnými“ protestujícími během mobilizací posledních měsíců. Mnoho „nenásilných“ protestujících, obvykle starších lidí, si konečně uvědomilo, že se za maskami „provokatérů“ často skrývají obyčejní mladí lidé plní vzteku. Při jedné scéně si asi šedesátiletá dáma přátelsky povídala s šestnáctiletým mladíkem v masce o „právu bránit se policajtům“ a o podobných tématech diskutovali s „riotery“ i další slušně oblečení „rozhořčení“ protestující. Jindy zase zamaskovaní demonstranti, kteří byli na konfrontační momenty připraveni, pomáhali „nenásilným“ protestujícím, kteří byli zasaženi slzným plynem. Násilí je však přitom jen jedním z témat sociálních a politických diskuzí, k nimž dochází uvnitř mobilizovaného davu a které hrají důležitou roli ve formování mobilizací i rozporuplných postojů mnoha demonstrujících. Můžeme říci, že tyto pře vytvářejí omezenou *veřejnou proletářskou sféru*, v níž jsou vznášeny teoretické a praktické otázky.

Dalším zvláštním rysem těchto dnů hněvu byla *kombinace nepokojů a oslav*. Během střetů hrála živá hudba, lidé zpívali, a jak jsme už zmínili, bubeníci v několika případech doprovázeli protiútoky na policajty. Odpoledne 28. června na náměstí proběhl, navzdory střetům, koncert a protestující zpívali, zatímco policie stříkala slzný plyn. O den později dodaly bojům sladkou příchut' koláčky a zmrzlina expropriovaná z místního řetězce kaváren (ačkoli skupina zodpovědná za dodávky potravin tuto praxi nakonec z megafonu odsoudila, patrně poté, co byla napomenuta levičáckými „organizátory“). Později se velká skupina členů SYRIZA pokusila lidem zabránit v hromadění kamenů, které měly být použity v případě zásahu pořádkových jednotek, ale poté, co nebyla schopná nabídnout alternativní plán obrany, své úsilí vzdala. Brzy nato byla z náměstí odvezena aparatura na ozvučení s tím, že by mohla být poničena. Rozhodnutí odvézt pryč „hlas“ mobilizace ve chvíli, kdy v postranních ulicích stále docházelo ke střetům, jasně podkopalo další obranu náměstí. Za několik minut zahájila policie obzvláště násilnou operaci na vyčištění náměstí a podařilo se jí vytlačit dav do stanice metra. Na náměstí se vrátilo už jen několik stovek lidí a ještě méně jich zde vydrželo až do pozdních nočních hodin.

Měli bychom také poznamenat, že vztek na politiky a policii roste. Rozhořčení je kromě rozšířených střetů patrné také ve verbálních projevech, které je možné zaslechnout: „Měli bychom vypálit parlament“, „Měli bychom je pověsit“, „Měli bychom se chopit zbraní“, „Měli bychom zajít k těm policajtům domů“ atd. Spoustu takových prohlášení můžeme slyšet od starších lidí. Nahromaděný vztek se také projevuje při „zadržování“ tajných policajtů. Devětadvacátého června večer byl v

metru ve stanici Syntagma odhalen tajný policista, kterého nakonec zachránili lidé z Červeného kříže a pomohli mu utéct (podle některých zvěstí místo opustil bez své pistole...).

Co se týče odborů (GSEE-ADEDY), kromě vyhlášení osmačtyřicetihodinové stávky, k němuž přistoupily víceméně kvůli tlaku „hnutí z náměstí“, nehrály v podstatě žádnou významnou roli. Je příznačné, že jejich bloky přilákaly pouze několik set lidí a druhého dne, kdy byl schvalován nový balíček úsporných opatření, uspořádaly odbory GSEE pozdě odpoledne shromáždění na jiném náměstí v centru města. Třicátého června navíc GSEE vydaly tiskové prohlášení, v němž v souladu s konspiračními teoriemi odsoudily „*ničení a předem domluvené střety mezi 'lidmi v kapucích' a policií, ve spolupráci proti dělníkům a demonstrantům (...) GSEE odsuzuje veškeré násilí a volá vládu k zodpovědnosti...*“. Naproti tomu odbory ADEDY zaujaly opatrnější postoj: 29. a 30. června ve svém tisku odsoudily „barbarství vlády“ a „policejní brutalitu“ proti demonstrantům a svolaly shromáždění na náměstí Syntagma, které nikdy nezorganizovaly.

Na závěr několik obecných bodů ke hnutí proti nejtvrdějším úsporným opatřením od druhé světové války:

1) Nacionalismus (většinou ve své populistické formě) je velmi rozšířený a je posilován jak rozmanitými extrémně pravicovými klikami, tak i levicovými stranami a levičáky. V době, kdy se vše ostatní hroutí, se jeví národní identita jako poslední pevný bod dokonce i mnohým proletářům a maloburžoazii zasažené krizí. Za hesly o „vládě zaprodané cizincům“, „záchraně země“, „národní suverenitě“ a „nové ústavě“ leží hluboký pocit strachu a odcizení – a „národní společenství“ se jeví jako magický jednotící lék. Třídní zájmy jsou často vyjadřovány nacionalistickými a rasistickými výrazy, což vytváří zmatený a výbušný politický koktejl.

2) Manipulace hlavního shromáždění na náměstí Syntagma (kromě něj existují i další na předměstích Atén i v jiných řeckých městech) ze strany „inkognito“ členů levicových stran a organizací je jasně patrná a představuje skutečnou překážku pro třídní směr hnutí. Nicméně vzhledem k hluboké krizi legitimacy politického systému musejí i oni zastírat svoji politickou identitu a balancovat mezi abstraktními hesly o „sebeurčení“, „přímé demokracii“, „kolektivní akci“, „antirasismu“, „společenské změně“ atd. na straně jedné a extrémním nacionalismem a zločineckým chováním některých extrémně pravicových jedinců, kteří se pohybují ve skupinkách na náměstí, na straně druhé. A tento úkol příliš úspěšně nezvládají.

3) Velká část antiautoritářského milieu a část levice (zvláště leninisté a většina odborářů) si od shromáždění drží odstup nebo jsou vůči němu otevřeně nepřátelští. Ti první ho odsuzují za tolerování ochranky a fašistů před parlamentem a shromáždění vnímají jako maloburžoazní. Ti druzí mu vyčítají apolitičnost a nepřátelství vůči levici a odborovému, organizovanému hnutí pracujících.

Jedno je jisté: tohle prchavé hnutí plné protikladů přitahuje pozornost celého politického spektra a vyjadřuje krizi třídních vztahů a politiky obecně. Žádný

jiný boj se za poslední desetiletí nevyjádřil tak ambivalentně a výbušně. Celé politické spektrum je znepokojeno tím, že shromáždění nevyjádřilo narůstající hněv proletářů (a maloburžoazie) skrze běžné zprostředkovatelské kanály politických stran a odborů. Díky tomu je těžko kontrolovatelné a potenciálně nebezpečné pro systém politické a odborové reprezentace obecně. Proto je tak důležitá role, kterou hraje „provokatologie“: slouží jako exorcismus, jako pomluva vyslaná na adresu rostoucí části populace, která se vydala na území nikoho do oblasti „parastátních aktivit“ a měla by být neutralizována. Z jiného úhlu pohledu vnáší mnohotvárnost a otevřený charakter tohoto hnutí na agendu otázku sebe-organizace boje, i když jeho obsah zůstává vágní. Veřejná diskuze o povaze dluhu představuje choulostivou otázku, protože by mohla vést ke vzniku hnutí, které by „odmítlo platit“ řeckému státu (a to je téma, které je daleko za politickým horizontem stran, odborů i velké většiny mimoparlamentní levice, s ohledem na jejich etatismus). V době, kdy se zdá, že se všechny jistoty rozprášily ve vzduchu, je směr, který hnutí shromáždění nastoupí poté, co parlament odhlasoval střednědobý program, nejistý.

Ta Paidia Tis Galarias (TPTG), 11. července 2011

1 Fakt, že se většina lidí rozhodla stávkovat až druhý den osmačtyřicetihodinové generální stávky, kdy se hlasovalo o „programu střednědobého konsolidačního rámce“, jasně odhaluje ideologický a falešný charakter levicových apelů na časově neomezenou generální stávku. Ohromné snížení dělnických příjmů a zdrojů spolu s rozvinutou odborovou krizí dělá vyhlídky na něco takového naprosto nemožné, přinejmenším v krátkodobém měřítku, a to jak na objektivní, tak subjektivní úrovni. Levicovým voláním po neomezené generální stávce proto schází jakýkoli reálný obsah a jsou používány jen jako pseudo-militantní propaganda, jejímž cílem je skrýt naprostou neschopnost a/nebo neochotu svých autorů zapojit se do organizování praktických přímých akcí prosazujících „proletářské neplacení“ zdola. Kádry všech levicových stran a skupinek se věnují mnohem víc tomu, aby si udržely své institucionální pozice v odborech, sdruženích a nevládních organizacích, než skutečné třídní, antagonistické činnosti.

2 Jak později odhalila média, byl tenhle plán naplánován a odsouhlasen na konferenci generálů řecké policie již v úterý a ukazuje jak pečlivost, s níž vláda přistupovala k volbě ohledně úsporných opatření, tak absurditu teorií o „provokování“ policie. Kromě toho lze po ohnivých výměnách názorů mezi zásahovými policisty a demonstranty říci, že se těmito policejním jednotkám muselo dostat jistého „ideologického tréninku“ ze strany vládních úředníků, aby jim v plnění příkazů nestály v cestě žádné morální pochyby: jejich převládající argument byl, že většina demonstrantů jsou „státní zaměstnanci, kteří přišli o svá privilegia“...